

ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СИСТЕМАТА НА ПОО И НУЖДТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

ЛИТВА: ВКЛЮЧВАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ В СЪЗДАВАНЕТО НА ПРОФЕСИОНАЛНИ КВАЛИФИКАЦИИ И ОЦЕНЯВАНЕТО НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ КОМПЕТЕНЦИИ

Страна: Литва

Прилагаща институция: Министерство на образованието и науката чрез Съвета за професионално образование и обучение и Централния комитет за професиите в системата на ПОО

Вид на практиката: национална политика въз основа на Закона за професионално образование и обучение

Статус: въведен на системно ниво

Кратко описание:

Програмите за професионално образование и обучение (ПОО) са предназначени за ученици над 14-годишна възраст. Учещите могат да избират програми и образователни институции от цялата страна. Преди началото на новата учебна година всяка институция, предоставяща ПОО, планира броя на учещите за прием в държавно финансирани програми за ПОО въз основа на потребностите на местния пазар на труда. Предварителният план-прием се обсъжда в Съвета за професионално образование и обучение. След обсъжданията в Съвета, план-приемът се внася в Министерството на образованието и науката и се одобрява от министъра на образованието и науката.

Съветът за професионално образование и обучение е колегиален орган, който има съвещателни функции по всички стратегически въпроси, свързани с ПОО. Състои се от равни квоти представители на държавното управление, общините и представители на социалните партньори – работодателски и синдикални организации.

Организациите на социалните партньори участват в разработването на политиката за професионално образование и обучение. Чрез работата на Съвета за професионално образование и обучение и чрез включването си в Централния комитет за професиите в системата на ПОО имат право да инициират разработването на нови квалификации, стандарти за квалификация и програми за професионално образование и обучение. Представителите на социалните партньори участват в изготвянето на съдържанието на учебните програми за професионално образование и обучение и оценяването на програмите по отношение на съответствието им с потребностите на пазара на труда, организирането на практическото обучение на учащите и оценяването на придобитите компетенции. От 2003 г. социалните партньори са отговорни за организирането на финалното оценяване на компетенциите за придобиване на професионална квалификация.

Централният комитет за професиите в системата на ПОО е колегиален съвещателен орган, който координира дейностите, свързани с изграждането на квалификационната система. Основната роля на Комитета е иницирането при необходимост на промени в Списъка на професиите за професионално образование и обучение, създаване на приоритетни сектори в квалификационната система, инициране на дискусии и мерки, свързани със структурата на квалификационната система, консултиране на Съвета за професионално образование и обучение с оглед връзка между квалификациите и нуждите на пазара на труда. Комитетът се

състои от представители на Министерство на образованието и науката, Министерство на икономиката и земеделието, Асоциация на местните власти, Център за осигуряване на качеството в системата на Висшето образование, Съвет на ректорите, Асоциация на коледжите, Асоциация на ПОО институциите и представители на социалните партньори.

Централният комитет за професиите има и функции, свързани с акредитиране на институциите за оценка на професионалните компетентности.

Професионални квалификации се присъждат на лица, които притежават всички изискуеми компетенции, определени в съответните стандарти за професионално образование и обучение или секторни квалификационни стандарти. От 2003 до 2012 организацията на финалното оценяване на компетентностите е делегирана на търговско-промишлените, индустриалните и земеделските камари. През 2012 чрез допълнение в законодателството оценяването на компетентностите, придобити чрез формално, неформално или информално учене, както и учене чрез работа, се делегира на специализирани акредитиращи институции. Такива институции са търговските, индустриалните и занаятчийските камари, както и работодателските асоциации. Документите, удостоверяващи професионална квалификация, се издават от доставчиците на ПОО, след като получат резултатите от оценяване на компетентностите от съответните специализирани акредитиращи институции.

Партньорство: Прилаганите политики на управление на ПОО чрез съвещателни органи с ясно разписани отговорности и външното оценяване на професионалните компетенции, осъществявано от акредитирани центрове с представители на работодателски сдружения, се основават на работещо партньорство на всички нива и предпоставят ефективна връзка между предлаганите квалификации от образователната система и търсените умения на пазара на труда.

Ресурси за допълнителна информация /интернет адрес

Професионалното образование и обучение в Европа: Литва, Рефернет доклад 2016

https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2016/2016_CR_LT.pdf